

**U Z N E S E N I E**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T.Š.N.-S.**, B.T., zastúpeného advokátom Mgr. **M.K.**, M.T., proti žalovanému: **L.B.**, V.K., zastúpeného advokátom JUDr. **J.L.**, **Ž.K.**, **o zaplataenie 1 659,70 eur (50 000 Sk) s príslušenstvom**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2011 č.k. 7Cb/5/2005-41 takto

**r o z h o d o l :**

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2011 č. k. 7Cb/5/2005-41 **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

**O d ô v o d n e n i e :**

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom z 15. apríla 2011 č. k. 7Cb/5/2005-41 zrušil zmenkový platobný rozkaz zo dňa 29. 3. 2005 č. k. 7Zm104/2004-13, súčasne uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy námietkového konania vo výške 82,98 eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe návrhu žalobcu, ktorý predložil v prvopise zmenku, o pravosti ktorej nebol dôvod pochybovať vydal súd dňa 29. 3.2005 zmenkový platobný rozkaz č. k. 7Zm/102/2004-13, ktorým uložil žalovanému, aby do 3 dní odo dňa doručenia zmenkového platobného rozkazu zaplatil žalobcovi 50 000 Sk so 6 % úrokom od 29.12.2001 do zaplataenia, trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku vo výške 2 500 Sk, trovy právneho zastúpenia vo výške 4 500 Sk, alebo aby v tej istej lehote podal námietky na súde. Žalovaný podal proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky. Súd na ich prejednanie nariadil pojednávanie a zistil, že žalovaný vystavil dňa 2.11.2000

žalobcovi blankozmenku a žalobca mu oznámením zo dňa 19.12.2001 oznámil, že využil ako remitent svoje vyplňovacie právo k vystavenej zmenke a oznamuje, že zmenka je splatná 28.12.2001 na sumu 50 000 Sk. Z podaných námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu vyplýva, že žalovaný podpísal blankozmenku počas pracovného pomeru u žalobcu ako krytie v prípade manka. V prejednávanom prípade ide o použitie zmenky na zabezpečenie pracovnoprávneho nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi náhradu škody- vzniknutého schodku. Zabezpečiť zmenkou je možné všetko, čo je možné zabezpečiť inými zabezpečovacími prostriedkami. Zabezpečovací vzťah však nemôže vzniknúť k záväzkom, kde také zabezpečenie nie je prípustné. Takáto zmenka aj keď má formálne náležitosti, nemá žiadny zmluvný základ, ide o nedostatok spôsobilého dôvodu pre použitie zmenky ako zabezpečovacej.

Ak v určitých právnych vzťahoch nie je možné použitie zmenky ako zabezpečovacieho prostriedku nejakého nároku, súd nemôže tieto nároky priznať, keď zistí, že o taký nárok ide; aj keď to nikto nenamieta, prihliadne na to, ak to vyplynie z dokazovania aj bez návrhu.

Z dokazovania v prejednávanom prípade vyplynulo, že ide o zabezpečovaciú zmenku na zabezpečenie nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi v prípade vzniknutého schodku. Pretože podľa Zákonníka práce na zabezpečenie takého nároku zamestnávateľa zmenka ako zabezpečovací prostriedok uvedená nie je, súd ustálil, že zabezpečenie takého nároku zmenkou nie je možné a uplatnený nárok nie je možné priznať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz zrušil.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý mal v námietkovom konaní úspech priznal náhradu trov námietkového konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca podaním zo dňa 7.6.2011. Navrhol zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a ponechať zmenkový platobný rozkaz v platnosti. Uplatnil si tiež náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, zároveň súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca tvrdí, že predložená zmenka je štandardným typom vlastnej zmenky (§ 75 zák. č. 191/1950 Zb.) a tvorí jeden celok, teda ide o jednu listinu. Ním predložená zmenka je riadnou zmenkou, o pravosti

ktorej niet dôvodu pochybovať a zakladá zmenkovo-právny vzťah. Žalovaný v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu nepodal žiadne námietky hmotného a procesného práva voči vystavenej zmenke. Z dikcie zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. vyplýva, že zmenkový zákon je abstraktný, nesporný a bezpodmienečný. Citovanie ustanovení Zákonníka práce nemá nič spoločné so zákonom zmenkovým a šekovým. Zmenkový dlžník bol teda povinný za zmenku zaplatiť podľa jej obsahu. Súd sa nezaoberal ani návrhom žalobcu s poukazom na identický spor vedený na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/4/2006, keďže žalovaný nevzniesol žiadne právne relevantné námietky. Žalobca považuje rozsudok súdu prvého stupňa a jeho odôvodnenie za nedostačujúce a v rozpore s ustanovením § 205 a nasl. OSP ako aj v rozpore so zákonom č. 191/1950 Zb.

Žalovaný sa napriek výzve súdu k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 OSp a § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Z obsahu samotnej žaloby vyplýva, že dňa 2. novembra 2000 žalovaný vystavil žalobcovi blankozmenku. Žalobca využil svoje vyplňovacie právo a túto vyplnil v časti suma a splatnosť, zmenku vypísal na sumu 50 000 Sk so splatnosťou 28.12.2001. Na tieto skutočnosti žalobca upozornil žalovaného listom zo dňa 19.12.2001. Krajský súd v Košiciach vydal dňa 29.03.2005 pod č. k. 7Zm/102/2004-13 zmenkový platobný rozkaz proti ktorému podal námietky žalovaný. V námietkach uviedol, že je pravdou, že podpísal zmenku, na základe ktorej žalobca uplatňuje svoj nárok. Uvedenú zmenku však podpísal na základe požiadavky žalobcu ako krytie v prípade manka v čase keď bol u žalobcu v pracovnom pomere. Žalobca so žalovaným dňa 16.11.2001 okamžite zrušil pracovný pomer, keďže žalovaný mal spolu s ďalšími pracovníkmi spôsobiť žalobcovi škodu vo výške 1 356 047,54 Sk. Inventúra nebola so žalovaným, ani s ostatnými pracovníkmi prerokovaná, ani špecifikovaná. Okresný súd v Trenčíne rozsudkom 7C70/03-24 z 26.3.2004 určil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru zo dňa 12.11.2001 dané žalovaným je neplatné. Žalobca nepreukázal, že mu na skladových zásobách v prevádzke v Košiciach vznikol schodok vo výške 1 356 047,54 Sk. Preto navrhol zrušiť zmenkový platobný rozkaz. Žalovaný k námietkam nepripojil žiaden dôkaz a ani neoznačil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení v uvedených námietkach.

Krajský súd v Košiciach žalobu zamietol z dôvodu, že ide o zabezpečovaciu zmenku na zabezpečenie nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi v prípade vzniknutého schodku, pretože podľa zákonníka práce na zabezpečenie takého nároku zamestnávateľa zmenka ako zabezpečovací prostriedok uvedená nie je, preto nie je možné zabezpečenie takého nároku zmenkou a nie je ani možné uplatnený nárok priznať. Preto zmenkový platobný rozkaz zrušil.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranu proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Odvolačí súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa tieto požiadavky nespĺňa a preto odvolanie žalobcu je opodstatnené. Záver súdu, že v prejednávanom prípade ide o použitie zmenky na zabezpečenie právneho nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi a teda že ide o zabezpečovaciu zmenku na zabezpečenie nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi v prípade vzniknutého schodku nevyplýva z riadne vykonaného dokazovania. Súd v odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že z dokazovania v prejednávanom prípade vyplynulo, že ide o zabezpečovaciu zmenku na zabezpečenie nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi. Na preukázanie tejto skutočnosti však súd nevykonal žiadne dokazovanie. V rámci dokazovania na pojednávaní dňa 15.04.2011 na ktorom súd rozhodol, vykonal len dôkaz zmenkou na č. 1. 13 a oznámením o vyplnení blankozmenky na č. 1. 14 tiež výpisom zo živnostenského registra č. 1. 5 až 6. Skutočnosti týkajúce sa preukázania, že blankozmenka zabezpečovala pracovnoprávny nárok, akú konkrétnu povinnosť zabezpečovala blankozmenka neboli v konaní preukázané a ani na túto okolnosť nebolo vykonané žiadne dokazovanie. Tzv. zabezpečovacia zmenka nie je zabezpečovacím záväzkom, je len prostriedkom zabezpečenia, preto existencia záväzku zo zmenky nie je závislá na existencii

zabezpečenaj pohľadávky. Dlžník zo zmenky sa môže len brániť kauzálnou námietkou, že zabezpečená pohľadávka zanikla a tým zanikol i dôvod zmenky. Môže sa tiež brániť pri blankozmenke, že došlo k nesprávnemu vyplneniu zmenky, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve, prípadne tiež že mu nevznikla povinnosť plniť podľa platnej zmenky. Zo samotného rozsudku nevyplýva, z ktorých dôkazov súd vychádzal, keď dospel k záveru, že ide o zabezpečovaciú zmenku na zabezpečenie nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi v prípade vzniknutého schodku. Zrejme súd vychádzal len z námietok žalovaného bez riadne vykonaného dokazovania. K tomu je potrebné uviesť, že dôkazné bremeno preukázania kauzálnych námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu nesie žalovaný. Napadnutý rozsudok taktiež neobsahuje právne posúdenie veci, teda posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných ustanovení.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. 2 OSP, nie je dostatočne odôvodnené, preto je nepreskúmateľné. Postupom súdu bolo porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s ust. § 221 ods. 2 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 OSP).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. augusta 2011

**JUDr. Anna Marková, v. r.**

**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová